

PO SPALIO VÉLIAVA

LKP Rokiškio rajono k-to ir rajono DŽD Tarybos organas

1955 m. rugpjūčio mėn. 29 d., ketvirtadienis • Kaina 15 kp.

Eina nuo 1950 metų

Nr. 78 (514)

Mokslo metai politinio švietimo tinkle

Tarybiniai žmonės, Komunistų partijos vadovaujami, skiria visas savo jėgas tolesniams mūsų krašto suklestėjimui, komunistinės visuomenės sukūrimo reikalui. Nauja politinė ir gamybinė pakilimą išsaukė TSKP XX-ojo suvažlavimo paskelbimas. Šią istorinę partijos ir tarybinės žmonių gyvenimo datą mūsų šalies darbo žmonės stengiasi sutikti naujais gamybiniuose laimėjimais.

Siekiant dar labiau pakelti darbo žmonių kūrybinę iniciatyvą darbo našumui ir gamybos tempams padidinti, reikalinga, kad kiekvienas darbininkas, kolūkietis ir inteligentas išsavintų marksizmo-leninizmo teoriją. Mūsų liudis turi nenuilstamai studijuoti didžiųjų proletariato vadų kūrybą, išsavitinti komunizmo pastatymo teoriją.

Marksistinių-lenininių partijos narių ir visos mūsų liudies auklėjimas — vienas iš svarbiausių partinės organizacijų uždaviniių.

Spalio 1 dieną prasideda mokslo metai politinio švietimo tinkle. Tai labai svarbus ir atsakingas momentas visų partinės ir komjaunimo organizacijų veikloje.

Praeitais metais politinio švietimo linke buvo prileista visa etlė klaipėda. Silpnai dirbo politinio švietimo rateliai, suorganizuoli „Lenino keliu“, „Jauniosios gvardijos“, „Stalino keliu“ ir „Nemuno keliu“. O „Už tai“, „Tikruojų keliu“ ir Rokiškio MTS prie komjaunimo organizacijų sudarylos politmokyklos visai iširo. Tokie faktai rodo, kad kai kurios partinės ir komjaunimo organizacijos per mažai domėjos dirbančiųjų politinio auklėjimo klausimui.

Štai metais panašūs trūkmai turi nebesikartoti. Partinės ir komjaunimo organizacijos nuo pat pirmos politinio švietimo ratelių užsiėmimų dienos turi kovoti už normalų ratelių darbą, visapsiskai padėti propagandistams.

SĒMENYS VALSTYBEI

TAURAGĖ. (ELTA). Išvystę socialistinį lenktyniavimą TSKP XX suvažlavimo garbei, rajono žemės ūkio arčelių kolūkiečiai kovoja už pirmalaikį linų produkcijos pristatymą valstybei. Pirmasis rajone linų sēmenų kontraktacijos sutartį įvykdė Kiro-

vo vardo kolūkis, nuvežęs į paruošų punktą 4,5 tonos sēmenų. Dabar sēmenys slati mi virš plano.

Linų sēmenų pristatymo užduotis įvykdė taip pat Jiliaus Janonio vardo, Stalino vardo ir „Lomlių“ kolūkiai.

KAUPIAMI PAŠARAI

SIMNAS, rugpjūčio 24 d. (ELTA). Stalino vardo kolūkyje kaupiami pašarai žiemos laikotarpiu. Paruošta apie 1.200 tonų dobilų, šieno ir šlaudų — pusantro kartoto daugiau, negu 1954 metais. Pagaminta 100 tonų ankstyvojo siloso.

Sparčiai silosurjamai kukurūzai. Krosnos MTS mechanizatorius Antanas Vailkevičius traktorine šiloso kapokle kasdien susmulkina po 50 tonų žaliosios masės. Iš kukurūzų stiebų, lapų ir burbuolių bus paruošta apie 800 tonų siloso. Be to, 120 tonų velyvojo siloso numatyta paruošti iš atolo ir bulvienoju.

Viso štai metais bus pagaminta siloso tris kartus daugiau, negu praetais metais. Kiekvienai karvei vidutiniškai teks po 7 tonas siloso, po 20–30 centnerių stambių pašarų, tame tarpe po 12 centnerių šieno. Pödvi tonas kukurūzų siloso bus sukaupia kiekvienai motininei kliaulei. Pašarų atsargas papildys apie 100 tonų sakniavaisių.

Iš vienkiemiu — į gyvenvietę

MAŽEIKIAI, rugpjūčio 24 d. (ELTA). „Jauniosios gvardijos“ kolūkis teikia didelę pagalbą kolūkiečiams, pareiškusiems norą persikelti iš vienkiemiu į naują kolūkinę gyvenvietę. Gyvenamiesiems namams statyti jiems nemožiamai išskiria ir kolūkio lentpiliavę paruošta statybinių miško medžiaga. Gyvenamuosis namus statyti padeda kolūkio statybininkų grupė.

Pirmieji gyvenvietėje pasistatė namus kolūkiečiai Poživilės Visminas ir Kazys Žlauga. Šiuo metu namus statosi Juozas Linkevičius, Ananas Girininkas, Ignas Simutis, Stasys Kesminas ir kiti kolūkiečiai.

Partinės ir komjaunimo organizacijų uždavinys — nuolatos kontrolluoti politinio švietimo ratelių darbą, dalykiškai padėti propagandistams. Reikalinga kovoti už tai, kad kiekvienas komunistas, komjaunuolis nepraleidinėtų užsiėmimų ir sistemingai dirbūtų.

Naujieji mokslo metai politinio švietimo linke turi prasideti aukšlame politiniam ir idėjiniam lygyje, dalyvaujant visiems klausytojams.

Partinės ir komjaunimo organizacijų uždavinys — nuolatos kontrolluoti politinio švietimo ratelių darbą, dalykiškai padėti propagandistams. Reikalinga kovoti už tai, kad kiekvienas komunistas, komjaunuolis nepraleidinėtų užsiėmimų ir sistemingai dirbūtų.

Naujieji mokslo metai politinio švietimo linke turi prasideti aukšlame politiniam ir idėjiniam lygyje, dalyvaujant visiems klausytojams.

Monografija apie Simoną Stanevičiū

Išejo iš spaudos filologijos moksly kandidato J. Lebedžio monografija apie vieną lietuvių realistinės literatūros pradininką Simoną Stanevičiū. Knygoje plačiai apžvelgiama Lietuvos visuomenės politinis gyvenimas XIX amžiaus pradžioje, literatūrinė-kultūrinė S. Stanevičiaus veikla ir leidiniai, paleiki bibliografinių duomenys apie rašytoją. Monografijoje nagrinėjama S. Stanevičiaus kūryba, jo reikšmę ir vieta lietuvių literatūroje.

Knyga išleido Lietuvos TSR Valstybinė grožinės literatūros leidykla. Jos apimtis — 335 puslapiai. Tai pirmas mokslinis darbas apie Simoną Stanevičiaus gyvenimą, kūrybą ir visuomeninę-literatūrinę veiklą.

(ELTA).

Lenktyniaudama už garbingą TSKP XX suvažlavimo sūtimą, Joniškio MTS Prano Tamolio vadovaujama traktorių brigada metinę užduotį įvykdė 150 procentų. Puikių rezultatų pasiekė traktorininkas S. Pažarauskas. Dirbdamas Karolio Poželės vardo kolūkio laukuose, jis įvykdė 2 metines užduotis. Nutraukės: Joniškio MTS direktorius G. Nivinskas kabasi su traktorininku S. Pažarauskui. L. Meinerto (ELTA) nuotrauka.

Gausios pajamos iš daržininkystės

DOTNUVA, rugpjūčio 24 d. (ELTA). „Aušros“ kolūkio daržininkystės brigada, vadovaujama A. Gylio, šiemet įvairias daržoves augino 50 hektarų plotė. Ypač daug gauta pomidorų ir agurkų. Iš pomidorų vleno hektaro plantacijos nuimtas 20 tonų derlius. Daržovės pristatomos Kėdainių, Kauno ir Telšių valsčių ir daržovų konservų fabrikams, dalis realizuojama kolūkinėje rinkoje ir tšduoda kolūkiečiams už darbadienius. Vien tik Kauno

fabrikui pristatyta daugiau kaip 6 tonos pomidorų. Naujo daržovų derliaus realizavimas jau davė kolūkiui apie 100 tūkstančių rublių pajamų.

Realizavęs visą daržininkystės produkciją, kolūkis numato gauti daugiau kaip 300 tūkstančių rublių pajamų — pušrečio karto daugiau, negu praėjusias metais.

Dideles pajamas iš daržininkystės šiemet turi Karolio Poželės vardo, „Žiburto“, „Žvalgždės“ ir kiti rajono kolūkių.

Geras linų derlius

AKMENĖ, rugpjūčio 24 d. (ELTA). Lenino vardo kolūkyje linai nuo 65 hektarų buvo nurauti per 12 dienų. Dabar visi linai išdžiovinti ir suvežti į daržines. Akmenės MTS kuliamosios mašinistas Pr. Kraujutis iš hektaro vidutiniškai prikilia po 4,5–5

centnerius sēmenų. Tieki pat numatoma gauti ir pluošto. Kolūkis šiemet pristatys valstybei apie 230 centnerių sēmenų ir 250 centnerių pluošto — beveik dvigubai daugiau, negu numatyta pagal kontraktacijos sutartį.

Spartinti rudeninį arimą, nedelstti kūlimo darbų!

VYKDOMAS RUDENINIS ARIMAS

Mičiurino vardo kolūkio I-oje laukininkystės brigadoje, kur brigadininku dirba dr. Starkus, sparčiai vykdomas rudeninis arimas. I rudeninį dirvų arimą išlengė traktorininkas dr. Buckus. Pirmają dieną jis suarė 8 ha dirvų.

Rudeninį arimą pradėjo tritos laukininkystės brigados. Pirmoje brigadoje, kuriai vadovauja kolūkietis dr. Starkus, dirba du Panemunėlio MTS traktoriai. Mechanizatorių teikia rimtą paramą kolūkiečiams.

A. Laužadyte

PIRMAUJANČIAME KOLŪKYJE

Šiemet „Tikruojų keliu“ kolūkio žemdirbių pirmieji rajone užbaigė žiemkenčių sėjų, 3,2 procento virsydami sėjės planą. Šiuo metu kolūkyje sparčiai vykdomas ru-

deninis dirvų arimas. Daug padeda kolūkiečiams Rokiškio MTS mechanizatoriai. Traktorininkas dr. Bražionis, dirbdamas traktoriu „Belenorius“, kiekvieną dieną įvykdė 10 hektarų dirvų arimą. M. Kirliene

KULIAME BE PERTRAUKOS

Vykdydam visus žemės ūkio darbus, mes nei vienai dienai nenutraukiam derliaus kūlimo. Žiemkenčiai jau visi iškulti.

Šiuo metu vykdomė vasarinę-grūdinę kultūrų kūlimą. Kūlimą organizuojame taip, kad nenukentėti kiti darbai — pirmasis linų apdirbimas, rudeninis arimas, šakniamais derliaus nuémimas. Kūlimas vykdomas I-oje ir II-oje laukininkystės brigadose. Kūlime dalyvauja visų brigadų kolūkiečiai, neužimti kitais darbais.

Didelę paramą, kultant jaus, mums teikia Panemunėlio MTS mechanizatoriai — kuliamosios mašinistas dr. Baleišis ir kombainininkas dr. Žvirblis. Jų agregatai dirba be sutrikimų. Mechanizatoriai kasdieną įvykdė ir viršija kūlimo darbų užduotis.

B. MARCINKEVICIUS

„Už tai“ kolūkio pirmyninkas

Delsimo nuotakoms įsivyravus

I rudeninį dirvų arimą „Aušros“ kolūkyje žiūrima be atsakomybės jausmo. Čia tesuarta vos 10 hektarų dirvų. Kolūkio vadova nepanaudoja tam tikslui turimos arčelių Jėgos. Nepanaudojant rudeniniam arimui ir visi

esantieji kolūkyje traktoriai. Rudeninį arimą vykdo tik traktorininkas Kreiza traktoriu DT-54.

Kolūkio valdyba turi nedelstant imtis priemonių rudeniniam arimui paspartinti. J. Petronis

PARTIJOS GYVENIMAS**Pagyvinti partinės organizacijos veiklą**

Būdingas Panemunėlio linų apdirbimo f-ko pirminės partinės organizacijos bruožas yra tas, kad jos eilėse yra geriausi gamybinių drg. drg. Stukas, Krisiukas, Vizbaras ir kiti. Komunistai netik patys aktyviai dalyvauja gamyboje, bet ir veiksmingai nukreipia šia kryptimi visą fabriko kolektyvą. Fabriko kolektyvas, sėkmingai vykdymas TSKP CK liepos Plenumo nutarimą, atstekė putkių gamybinių laimėjimui, dirba jau 1956 m. sėkla.

Fabriko partinė organizacija nuolat rūpinasi gamybos organizavimo pagerinimui, aktyviai kovoja už išleidžiamosios produkcijos savikainos sumažinimą ir jos kokybės pagerinimą. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais įvykustuose partinės organizacijos susirinkimuose buvo apsvarstyti svarbūs gamybos organizavimo pagerinimo, darbo pertvarkymo ryšium su TSKP CK liepos Plenumo nutarimu, tinkamo žaltavos paruošimo gamybai klausimai. Fabriko komunistai Stukas, Januškevičius, Kristukas, Klimka ir kiti iškėlė visą eilę rimtų trūkumų, vykdant linų žaltavos paruošimą gamybai, atitekant kapitalinį fabriko remontui.

Pirminė partinė organizacija nuveikė kai kurį darbą komunistų auklėjime. Pastaruoju laiku padaryti pirmieji žingsniai partinės organizacijos narių etlių augimui paspartinti.

Tačiau fabriko komunistai dar mažai dėmesio skiria darbut su komjaunuimu, su dar-

Ed. Uldukis

Paskaitos kolūkiečiams

Rajono kultūros skyriaus lektorių lektoriai rugpjūčio mėnesį perskaityti kolūkiečiams apte 40 įvairių paskaitų mokslo, kultūrinio gyvenimo, žemės ūkio ir kitomis temomis. Lektorius drg. A. Valionienė „Stalino kelio“ kolūkyje skaitė paskaitą „Kaip

A. Timofejevas

pakelti karvių produktyvumą“. Lektoriai drg. drg. S. Paršonytė, B. Dauderienė, S. Varškevičienė ir kiti skaitė turinės paskaitas „Per galės“, Mičiurino vardo, „Naujo gyventomo“ ir kituose rajono kolūkuose.

(TASS—ELTA)

LIETUVOS PAVILJONE

Visasajunginės žemės ūkio parodos Kolūkių alkštėje stovi kulklys savo išore Lietuvos paviljono rūmai. Virš jėjimo pastato fasadą puošia skulptūrinė kompozicija, vaizduojanti kolūkietį ir kolūkietę, iškėlusius respublikos herbą.

Jau daugiau kaip milijonas žmonių šiemet aplankė mūsų paviljoną. Atsiliepimų knygoje šimtai įvairiausiomis tarybinėmis lantaučių, o taip pat užsienio kalbomis padarytu įrašu įstudija apte aukštą Lietuvos žemdirbių darbo įvertinimą.

Nacionalinis ornamentinis papuoštose paviljono salėse—daugybė įvairiausiu eksponentu. Stenduose parodyta, kaip išsaugo mūsų žemės ūkio apginklavimas našia technika. Palyginti su 1947 metais MTS skaičius respublikoje padidėjo beveik 3 kartus. 230 elektroinių teikia energiją žemės ūkiui. Respublikoje šlu metų

pradžiat nusausinimo-melioracijos darbai atlikti 713 tūkstančių hektarų plote.

Nusausintose žemėse kolūkiečiai gauna gausius derlius. Ramygalos rajono „Lenino kelio“ žemės ūkio arteles 72 ha nusausintame plote iš kiekvieno hektaro vidutiniškai nuštenavo po 51 centnerį šieno.

Gyvulininkystės salėje lantaučių dėmesj patraukia respublikos laimėjimai kolūkių ūkio vystymo srityje. Jaštūnų tarybinio ūkio pavyzdžiu čia parodyta, kad mūsų respublikoje yra visos sąlygos šiai gyvulininkystės šakai plati išvystyti. Šimtui hektaru arimos žemės tarybiniai ūkio vystymo srityje. Jaštūnų tarybinio ūkio pavyzdžiu čia parodyta, kad mūsų respublikoje yra visos sąlygos

šiai gyvulininkystės šakai plati išvystyti. Šimtui hektaru arimos žemės tarybiniai ūkio vystymo srityje. Jaštūnų tarybinio ūkio pavyzdžiu. Žemės ūkio arteles fermose augina Lietuvos juodgalvės veislės pusiau švelniavilnės avys. Vidutiniškai nuo avies kolūkyje prikirta po 4,2 kg vilnos. Kolūkyje vasaros laikotarpiu visos avys laikomos

Komjaunimo dokumentų pakeitimai

Šalies komjaunimo organizacijos ruošiasi komjaunimo dokumentų pakeitimui, kuris vyks nuo 1956 m. sausio 1 d. ištisus metus.

Nuo paskutinio komjaunimo bilietų pakeitimo momento praejo 17 metų. Per ta laikotarpį Visasajunginėje Lenino Komunistinėje jaunimo Sajungoje įvyko dideli pakitimai. Komunistų partijos vadovaujamas, Lenino komjaunimas išsago organizaciniu ir politiniu atžvilgiu, sustiprėjo ir dabar vienija savo elėse milijonus jaunuolių ir merginų.

VLKJS CK patvirtino naujų komjaunimo dokumentų pavyzdžius.

Naujas komjaunimo bilietas turės tam siai raudoną viršelį, kuriame pavaizduotas komjaunimo ikonė—Vladimiro Iličiaus Lenino siluetas. Pirmame bilteto puslapje — keturi ordinai, kuriuose komjaunimas apdovanotas už išstikimą tarnavimą Tarybinei Tėvynei, Komunistų partijai.

Naujo pavyzdžio komjaunimo bilietai spausdinami rusų, ukrainiečių, baltarusių, uzbekų, kazachų, gruzinių, azerbaidžaniečių, lietuvių, moldavų, latvių, kirgizų, tadžikų, turkmėnų, estų ir suomių kalbomis.

Gamyklose, fabrikuose, kolūkuose, mašinų-traktorių stotyse, tarybiniuose ūkiuose, mokyklose ir karinėse dalyse komjaunuoliams ir jaunimui rengiamos paskaitos, pranešimai ir pasikalbėjimai apie Tarybų Sąjungos Komunistų partiją — komjaunimo organizatorių ir vadovą, apie Lenino komjaunimo kovos keliją, VLKJS įstatus. Būsimam komjaunimo dokumentų pakeitimui skirti komjaunimo sustrinkimai, komjaunimo rajonų komitetų, miestų komitetų, sričių komitetų ir sąjunginių respublikų LKJS CK plenumai. Siame darbe didele pagalbą komjaunimo organizacijoms teikia partiniai organai.

(TASS—ELTA)

ŽIEMA, SUTIKSIME PASIRUOŠĘ

Viena iš svarbių gyvulių žiemojimo-sąlygų yra linkamas sutvarkymas patalpų, kuriose laikomi gyvuliai žemos metu. Pas mus melžiamos karvės bus laikomos vienam tvarte, prieauglis — taip pat vienam tipiniame tvarte.

Be to, turime pastate tipinę kiaulidę, kurioje tilps visos kolūkio kiaulės. Kolūkio statybininkų brigada, vadovaujama brigadininko Pivorūno, paruošė reikalingą kiekį statybinės medžiagos patalpų remontui. Taip pat apsirūpinome stiklu ir kitomis medžiagomis. Šiuo metu kiaulidėje yra daromi antreji langai, o lubos bus padenglos molio sluoksniu.

Be to, dar iki pirmųjų šalių prie kiaulidės bus įrengta pašarų virtuvė, kas žymiai palengvins pašarų paruošimą ir jų pristatymą į kiaulidę.

Kadangi karvidė ir veršidė didesnio remonto nereikalauja, todėl šiuo metu iš jų yra išvežamas mėšlas, galutinai bus sutvarkytos ēdžios ir kitas reikalingas inventorius.

Kiek blogiau dar yra su patalpomis arkliams, nes jie bus patalpinti keliose vietose.

Tačiau ir jiems yra parinkti tinkami tvartai.

Dar šią savaitę visi gyvulininkystės pastatai bus išdezinifikuoti.

Tikslu palengvinti stambiju raguočių aprūpinimą sultingaisiais pašarais, netoli karvidės įrengeme siloso ir žraugtas kukurūzų silosas. Šioje žraugose taip pat užraugsite ir šakniavaisių lapus.

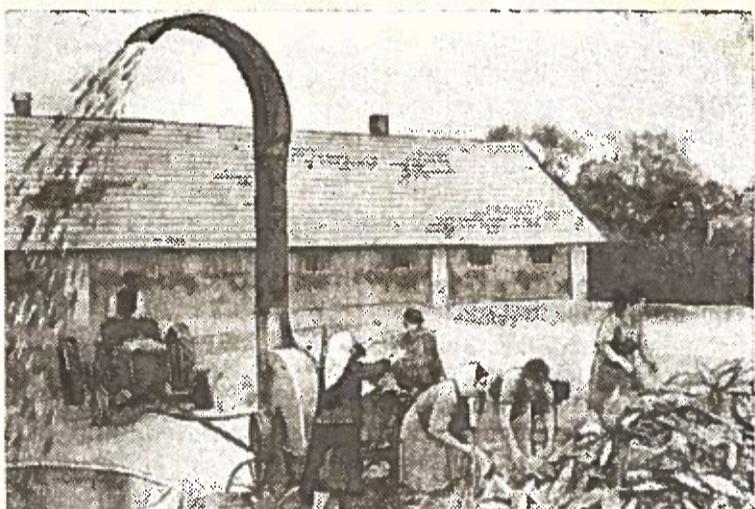
Kolūkis šiemet sukaupė beveik 250 tonų geros kokybės šieno ir dobilų. Be to, visuomeninė gyvulių šerimui bus panaudoti vasariniai šiaudai ir pelai.

Musų kolūkio fermoms ankstesniais metais visuomenė trūkdavo pakratų. Todėl šiemet pakratoms panaudosime apie 200 tonų durpių, kurių turime pasigaminę didelius kieklius.

Tinkamai ir laiku sutvarkę visuomeninės gyvulininkystės patalpas ir aprūpinę gyvulius reikalingu kiekitu pašarų, mes užtikrinsime jų produktyvumo kėlimą ir žiemojimo laikotarptu.

L. PISKARSKAS

„Atžalyno“ kolūkio pirminkinas

Kovarsko rajono žemės ūkio arteles „Stalino“ kelio“ kolūkiečiai baigia kukurūzų silosavimą. Žalioji masė ir burbuolių silosuojamos naujai pastatytose gelžbetoninėse transjose. Šiaisiai metais bus paruošta 1.500 tonų sultingų pašarų. Kiekvienai karvei teks po 8 tonas siloso. Nuotraukoje: kukurūzų burbuolių silosavimas „Stalino“ kelio“ kolūkyje.

L. Morozovo (ELTA) nuotrakai.

stovyklose. Bandat paskirta gera sėtinė žolių gamyklai.

Augalininkystės salėje lantaučių susidomėjimą sukelia Švenčionių rajono „Jaunostės gvardijos“ kolūkio stendas. Praėjusiais metais ši žemės ūkio arteles kukurūzais apsėjo 9 hektarus. Iš kiekvieno hektaro vidutiniškai buvo gauta po 390 centnerių žaliosios masės su burbuolių. Padidinus karvių šerimo racioną kukurūzų silosu, pernai pieno primelžimas iš karvės padidėjo 500 litrų.

Labai pajaminges žemės ūkio šakos — linininkystės išvystymas paviljone parodoje Linkuvos rajono pavydžiu. 1954 metais šio rajono kolūkiai linas buvo apsėjė 1.559 ha. Linų pluošto derlius vidutiniškai sudarė 3,1 centnerio iš hektaro. Pernai rajono kolūkiai daugiau kaip dvigubai viršijo linų sėmenų pristatymo valstybei planą.

Vien iš linininkystės jie gavo 8.549 tūkstančius rublių pajamų. Didelius laimėjimus, auginant cukrinius runkelius, pasiekė Linkuvos rajono „Nemuno“ žemės ūkio arteles. Šio kolūkio pastekimai vartuojami vienam standų. Pernai artelėje 67 hektarų plote buvo gauta po 230 centnerių cukrinių runkelių iš hektaro.

Visose Lietuvos paviljono salėse dažnai galima sutikti mūsų respublikos žemės ūkio pirmūnus — parodos dalyvius, kurie dalinasi savo darbo patyrimu su čia atvykstančiais Lietuvos, o taip pat kiti broliškųjų respublikų žemdirbiais.

Respublikos paviljone surinkti eksponatai aiškiat parodo, kad, taikant priešakinės tarybinės agrotechnikos bei zootechnikos mokslo ir praktikos pastekimus, visoje respublikoje artimiausiu laiku galima smarkiai padidinti žemės ūkio produktų gamybą.

*T. JONIKIS
(ELTOS spec. koresp.)
Maskva,*

REPINO ARCHYVAS

Rugsėjo 29 d. sukanke ketvirtadalis šimtmečio nuo didžiojo rusų dailininko I. J. Repino mirties. Jo palaikai išsi "Penatuose" — sodyboje, kuri yra Kareljos sąsmaukoje, dailininko vardu pavadintoje gyvenvietėje.

Hitleriniai grėbikai „Penatus“ sunaikino. Pavysko išgelbėti nedaug ką, tame tarpe dailininko archyvą. Dabar šis archyvas rūpestingai saugomas Leningrade TSR Dailės akademijoje.

Didelę vertybę turi Repino atsiminimu, jo pranešimų, kalbų ir pastabų rankraščiai. Savo atsiminimuose jis pasakoja, kaip buvo užmanysti ir nupiešti jo paveikslai „Ivanas Rastusis ir jo sūnus Ivanas“, „Zaporoziečiai rašo laišką turkų sultonui“, „Kryžiaus eitynės Kursko gubernijoje“ ir kiti.

Archyve daugiau kaip 6 tūkstančiai Repinui adresuotų laiškų. Ju tarpe — Kramskojaus, Polenovo, Vasnecovo, Kuprino ir kitų ižymų rusų kultūros veikėjų laiškai.

Idomios fotonuotranos — savotiškas Repino gyvenimo metraštis, apimantis laikotarpi nuo 1872 iki 1930 metų. Nuotraukų yra daugiau kaip du tūkstančiai. Greta Repino mes matome Gorkį, Stasovą, Pavlovą, Bechtterevo, Šiškiną, Šaliapiną... Daugelyje nuotraukų — dailininko draugų įrašai atminimui. Ypatingai įsimena viena grupinė nuotrauka. Viduryje — Repinas, gyvas, besišypsantis, o aplink jį sedi ir stovi darbininkai — vadintamų Maskvos Prečistensko kursu piešimo klasės mokiniai.

(TASS—ELTA).

KOVOJE UŽ GYVULININKYSTĖS PRODUKTŲ GAUSUMĄ

Vykdydami istorinius TSKP CK liepos Plenumo nutarimus dėl gyvulininkystės produktų gamybos padidinimo, mūsų rajono kolūkiai alsiukė nemažu laimėjimų. Devyni rajono kolūkiai rugsėjo 20 d. 100 procentų išvykdė pieno paruošų bei supirkimo planus ir 18 kolūkiai pilnai atsiskaitė su valstybe pieno paruošomis. „Ragelių“ žemės ūkio artelė pirmoji rajone išvykdė mėsos paruošų planą.

Siekdamas pakelli kolūkij materialinių suinteresuotumą, vykdant gyvulininkystės produktų paruošas, parlja ir vyras išvystymo žemės materialiniu paskatinimo priemones kolūkiam, kurie stato valstybei gyvulininkystės produktus virš plano. Kolūkiams už viršplanines pieno, mėsos, kiaušinių paruošas papildoma priskaitoma 20 procentų piniginio priedo prie valstybinių kainų, nuslatytų už planines gyvulininkystės produktų paruošas. Sios materialinių kolūkijų suinteresuotumo priemonės taikomos ir mūsų rajone. Ašluonių rajono kolūkiai gaus už viršplanines gyvulininkystės produktų paruošas 20 procentų piniginio priedo. Slai, pavyzdžiu, „Žvalgždės“ žemės ūkio artelė gaus 7.200 rublių, „Pergalės“ — 5.700 rublių, „Aušros“ — 3.500 rublių piniginio priedo.

Be to, mūsų partija ir vyras išvystė taiko ir kitas mate-

Geografų būrelis pradėjo veikti

Rokiškio I-ostos vidurinės mokyklos jaunųjų geografų būrelio nariai šiemet turi kuo užsiimti. Mokyklos kieme įrengta meteorologinė stotelė, kur mokiniai, vadovaujami būrelio vadovės mokytojų, naktinės, atlieka įvairius stebėjimus ir tyrimus. Jaunieji geografai mokosi nustatyti atmosferos slėgi, vėjo kryptį, oro drėgmę ir kita. Visus

priemaišomis, pavyzdžiu, perlaikiai.

Iš bulvienoju galima gauti gerio siloso mišnyje su kitais augalais. Kaip žinoma, kukurūzai turi didelius cukraus kiekius ir labai gerai silosuoja. Prie bulvienoju mašės jų smulkinimo metu reikiā pridėti trečdalį ar pusę kiekio kukurūzų. Tam geriau tinka sausesni, labiau suaugę kukurūzai. Su bulvienoju galima taip pat silosuoja ir kukurūzus, kurie auginami burbuolėms.

Platus bulvienoju panaudojimas padės kolūkiam padidinti siloso kiekį. Iš kiekvieno hektaro galima surinkti 50–100 centnerių bulvienoju. Silosavimui tinka tik nesudžiūvę bulvienoju.

Nupiautus bulvienoju rekomenduojama surinkti lik šakėmis, bet ne arkliniais grėbliais, nes kitaip jie labai susipurvina. Bulvienoju galima plauti javapiuvėmis arba šlenapiovėmis. Bulvienoju plovimas, jų surinkimas, vežimas ir silosavimas turi būti atliekama vienu metu. Jokiu būdu negalima leisti, kad nupiauti bulvienoju kurį laiką

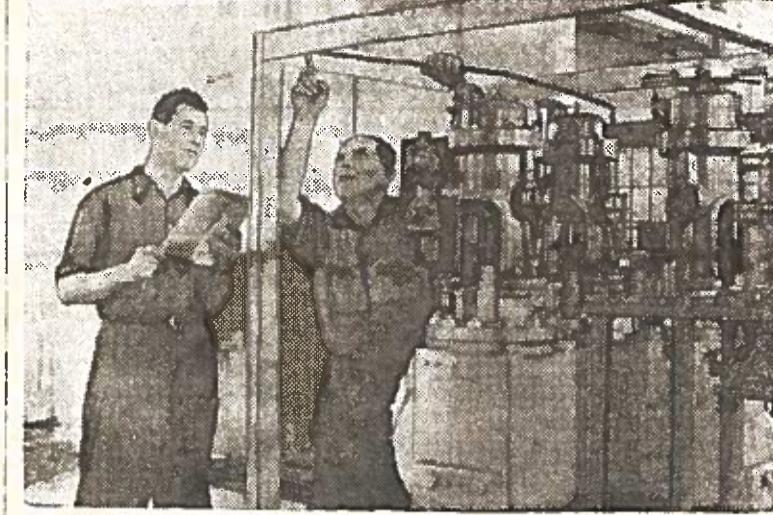
būtų paliekant gulėti laukuo-se arba sukranti į krūvas, nes nuo to jie labai gretai pradedė šusti, pelyti ir pablogėja jų kokybę.

LTSR Žemdirbystės tr dirvožemio instituto Vokės eksperimentinėje bazėje prieitų metų rudenį buvo susilosuoči bulvienoju nuo 30 hektarų ploto. Siloso kokybei pagrindinti i bulvienoju buvo įmat-šoma plevų atolo ir saulėgrąžų. Žiemą gyvuliai tokį silosą noriai edė.

Nors šiemet kolūkiai daug siloso pasigaminis iš kukurūzų žaliostos masės, lygia gretėta būtina kuo daugiau siloso pasigaminti ir iš bulvienoju. Bulvienoju — puikia žaliava silosui. Gi kiekviena lona papildoma užraugta siloso — tai šimtai litru pleno. Todėl kolūkijų valdybos i siloso gamybą iš bulvienoju šiaisiai metalas turėtų alkreipli rimtą dėmesį.

K. BĒČIUS

LTSR Mokslo akademijos Žemdirbystės ir dirvožemio instituto direktoriūnas

Kauno „Pergalės“ gamyklos turbinų gamintojai siunčia savo produkciją toli už mūsų šalies ribų: į Lenkiją, Bulgariją, Rumuniją ir kitas Liaudies demokratines valstybes. Siomis dienomis išsiesta turbina „OP-1,5“ Kinijos Liaudies Respublikos Bensi metalurgijos kombinatui. Dabar ruošiamasi išsiusti draugams į Kiniją antrą tokio pat tipo turbiną. Nuotraukoje: siunčiamos į Kiniją turbinos mazgų pokavimas. Iš kairės — TKS meistras I. Šimonis ir stalius P. Staniulis.

M. Ogajaus (ELTA) nuotrauka.

MUMS RAŠO

Apsileidės laiškanešys

Nesąžiningai atlieka savo pareigas „Lenino keliu“ kolūkio laiškanešys Algis Černiauskas. Kolūkiečiams spauda jis teprislato lik du, o kartais ir vieną karą i savaitę. Neretai pasitaiko ir iokių faktų, kada kolūkiečiai visai ne-gauna užsiprenumeruotų laiškų.

Pavyzdžiu, I-ostos laukininkystės brigados kol-

ukletė Anėlė Ingauntenė negavo keleto laikraščio „Tiesa“ numerių. Tas pat pasilaikė ir kolūkiečiui K. Alubecui.

Kolūkiečiai reikalauja, kad kolūkio valdyba nedelsiant sudraustų apsileidusį laiškanešį A. Černiauską.

S. Martinkevičiute

MŪSU MEDŽIAGOS PĒDSAKAIS

Laikraščio „Po Spalio vėliava“ Nr. 703(509) ilpo korespondencija „Taip dirbtis negalima“, kurioje buvo kritikuojama Rokiškio MTS vadovybė už blogą technikos panaudojimą „Stalino keliu“ kolūkyje žiemenkelių sėjos metu. Rokiškio MTS pirminės parlinės organizacijos sekretorius dr. Stašelis pranešė, kad MTS vadovybė ir partinė organizacija ēmési priemonių padėčiai ištaisyti. Mechanizatorius Puknio traktoriūnas aprūpintas naujais vilk-

rals, o kitų traktorių technikiniems kliūtimis pašalinti buvo pasiūstas tuož mechanikas. Mechanizatorių gamybiniame susirinkime buvo apsvarstyti priemonės žiemenkelių sėjai paspartinti. Rokiškio MTS vyr. agronomė dr. Mockienė buvo nukreipta į „Stalino keliu“ kolūkį, kur organizavo tinkamą technikos panaudojimą.

Šiuo metu „Stalino keliu“ žemės ūkio artelėje žiemenkelių sėja užbaigtą.

NAUJOS KNYGOS

Vaupėas, Stasys. Keršto ugnys. Partizano prisiminimai. Literatūrinis bendraautoris J. Galsrys. V., Valst. grož. lit. I-kla, 1955. 645 p.; 1 portr. lap. 15.000 egz. Rb 10,30. | rišta.

Naumenko, I. A. Atominė energija ir jos panaudojimas. Originaliai red. G. I. Pokrovskis. V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kla, 1955. 77 p. su iliustr. 6.000 egz. Rb 1,40.

Dučinskas, A. Kukurūzų silosavimas. V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kla, 1955. 16 p. (Kolūkiečio b-kelė). 8.000 egz. Rb 0,20.

Feldmanas, M. D. Priešakinis kombainininkas Alfonsas Kugrėnas. (Žeimelio MTS). V., Sov. Litva, 1955. 17 p. su iliustr. (Lietuvos TSR Žemės ūkio m-ja). 2.000 egz. Nemokamai. — Sudarytojas nurodytas teksto gale.

Grakauskas, B. „Šešupės“ kolūkis. (Kapsuko raj.). V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kla, 1955. 92 p. su iliustr. (Lietuvos TSR dalyvis Visasaj. žemės ūkio parodoje). 6.000 egz. Rb 1,20. — Viršelyje aut. nenurodytas.

Naudotais LTSR knygų rūmų biuleteniu

Bulvienoju — puikia žaliava silosui

Kad būtų galima laiku ir be nuostolių nuimti bulves, jau pats laikas pradėli jų mašinę kasimą.

Dėl vėlyvo pavasario daug kur bulvų sodinimas buvo suvėlinta. Tokios bulvės darligi šiol gražiai žaltuoja. Ju subrendimas vėluoja. Bulvienojai iki bulvių kasimo nebesuspēs savaimė nudžiūti.

Prieš bulvių kasimą žalius bulvienojus būtina nupiauti. Esant palankioms sąlygomis, šiemel, nuimant derlių, reikia kuo plačiau panaudoti bulviakases bei bulvių kasimo kombalnus.

Bulvienojus reikia nupiauli 5–7 dienos prieš bulvių kasimą. Tai paspartina bulvių subrendimą, gumbų lypnį sutvėriėja, nebesilupa. Tokios bulvės mažiau susiedžia nuėmimo metu, c, be to, geriau laikosi per žiemą.

Nupiautus bulvienojus būtina reikia surinkti ir sunaujoti pašarui. Bulvienojai yra iurtinči maisto medžiagomis, tačiau ligi šiol tėra mažai

Pranešimas

apie žiemmenčių sėjų, derliaus nuėmimą ir kūlimą rajono kolūkiuose š. m. rugsejo 25 d. procentais

Eih. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Pasėta žiemmenčių	Naujinti grūdinių kultūru viso	Nurauta linų	Istukta grūdinių kultūru viso
<i>Rokiškio MTS zona</i>					
1.	Tikruoju keliu	*	89,2	95,4	27,1
2.	Socializmo keliu	*	83,7	*	34,7
3.	Žvaigždė	*	80,5	66,7	24,8
4.	Salomėjos Nėries vardo	*	*	65,8	36,4
5.	Stalino keliu	*	85,7	72,7	27,0
6.	Naujas gyvenimas	88,6	92,9	86,0	19,4
7.	Liudo Giros vardo	87,4	94,4	85,0	22,8
8.	Tarybų Lietuva	84,7	90,5	88,0	16,0
9.	Nemunėlis	84,3	*	77,1	21,6
10.	Švyturys	82,2	*	80,0	34,4
11.	Rageliai	76,6	87,5	*	29,0
12.	Karolio Poželos vardo	71,6	86,4	87,5	50,8
13.	Aušra	66,5	82,5	*	20,7
14.	Pergalė	66,5	83,4	54,8	36,4
Viso zonoje:		87,3	89,2	89,2	29,5
<i>Panemunėlio MTS zona</i>					
1.	Duokiškis	92,3	94,7	64,0	17,3
2.	Artojas	87,5	*	*	24,2
3.	Šetekšna	87,1	91,5	61,5	31,7
4.	Jaunoji gvardija	86,0	83,7	96,9	38,4
5.	Vyturys	85,7	97,4	36,0	17,9
6.	Lenino keliu	84,0	96,1	33,3	17,3
7.	Už taiką	80,0	91,7	87,5	41,9
8.	Mičiūrino vardo	77,7	83,2	68,4	36,8
9.	Atžalynas	71,3	69,6	*	25,0
10.	Gegužės Pirmoji	64,3	92,9	91,1	15,8
Viso zonoje:		82,2	90,8	78,3	26,2
Iš viso:		84,9	89,8	79,2	28,1

*) Išykė planą.

Rajono plano komisija

Dėl Kanados užsienio reikalų ministro Lesterio B. Pirsono būsimomo atvykimo į TSRS

TSRS Užsienio Reikalų TSRS, kur jis bus Tarybinės Ministerija ir Kanados Užsienio Reikalų Ministerija šiandien paskelbė Maskvoje ir Otavoje tokį bendrą pareiškimą:

Užsienio reikalų ministras Lesteris B. Pirsonas rugsėjo 30 d. išskrits iš Otavos į

Vyriausybės svečias spalio 5–12 d. d. sutinkamai su reikalų ministras V. M. Molotovas perdarė jam Sanfranciske Suvlenytųjų Nacių Organizacijos sesijos metu.

Pasikalbejimai gamtos mokslo temomis

G. ARISTOVAS

VISATOS SANDARAS

(Pabaiga. Pr. žin. 75 nr.)

Visata amžina ir beribė

Klaustinas apie tai, ar turi pasaulis galą, ar ne, yra vienas pagrindinių pasaulio supratimo klaustymų. Bažnytininkai ir idealistai tvirtina, kad vtsata apibrėžta laikė ir erdvėje. Idealistas Džinsas 1927 metais rašė, kad visatos ribos yra nuo mūsų 4 milijonų šviesos metų nuotolyje. Tačiau mokslas gretai atmetė ši kladalingą supratimą. Jau 1929 metais astronoma stebėjo dangaus kūnus 140 milijonų šviesos metų nuotolyje. O šiuo metu stebimai kosminiai retškintai, kurių yra nuo mūsų iki milijardo šviesos metų nuotolyje.

Vienintelė teisinga yra marksistinė-lenininė pasaulėžiura, kuri pripažįsta visatos begalybę ir amžnumą. Visatoje, be mūsų Galaktikos, yra begalinė daugybė kitų galaktikų – tokius pat žvaigždžių salų, kaip mūsų Galaktika. Šiuo metu astronomai žino dešimtis milijonų galaktikų.

Visata neturi galio net lat-

ke, nei erdvėje. Iš bet kurto jos taško ji driekiasi be galio i visas šalis. Visata neturi nei formos, nei centro. Daugelio šimtmecčių bėgyje „pasaulio centru“ kladalingai buvo laikoma Žemė, ant kurios mes gyvename. Nuo Koperniko laikų ilgą laiką buvo manoma, kad pasaulio centras yra Saulė. Dabar mokslininkams gerai yra žinoma, kad visata neturi ir negali turėti jokio centro.

Idealistai ir bažnytininkai mano, kad visas žvaigždžių ir planetų pasaulis atstrado venu metu ir kad negali būti kalbos apie atstradimą kokių nors kosminto kūnų, kad pasaulio galas neišvengiaamas. Bet šiuos prasimanymus visiškai atmetė paskutinių mokslų pasiekimai.

Akademikas V. A. Ambarcumianas įrodė, kad ir mūsų laikais vyksta nauji žvaigždžių pasaulių susidarymas, kad žvaigždės atsiranda grupėmis, asociacijomis. Planetų sistema, kaip nurodo akademikas O. J. Smiltas ir kiti mokslininkai, atstrado iš ma-

terialinės duju-dulkėlių aplinkos, kažkada supusios Saulę, iš atstrado vieningo materijos vystymosi procese. Šis procesas yra visuotinis ir yra visose galaktikose.

Pasaulis egzistuoja kaip begalinis materijos vystymosi procesas. Matertja amžina. Materijos išsaugojimo dėsnį atrado prieš 200 metų didysis rusų mokslininkas Michailas Vasiljevičius Lomonosovas. Priešakinis materialistinis mokslas žūri į žvaigždžių pasaulį ne kaip į neveiksmingą susikaupimą, pasmerktą atsalmui ir mirimui, o

į savotišką fabriką, nuolatos išmetantį į pasaulio erdvę savo produkciją duju pavidiulu. Štios dujos neišsisklaido be pėdsakų. Esant tam tikroms sąlygomis, jos gali virsti dulkėmis į tarnauti medžiaga tiems arba kitiemis kosminiam kūnams susidaryti. Gamtoje visuomet kas nors atstranda ir vystosi, kas nors išsta ir atgyvena savo amžių. Pasaulis tuo pat metu ir begaliniai senas, ir amžinaliai jaunas.

Žemė, palyginus su žvaigždėmis-milžinėmis, yra tik mažytė „dulkelė“, bet jis kartu su kitomis tokiomis pat „dul-

kėmis“ dalyvauja smarkiam mūsų Saulės bėglime. Ant šios mažos „dulkelės“ esame „mes“ – visi žmonės ir visas gyvūnai ir augalai pasaulis. Žmogus stipriai ištvirtinė Žemėje, lyg kažkokiam milžiniškame kosminiam laivui.

Žmogus nepaprastai mažas, palyginti su kosminiais gigantais, čia netenka prasmės bet kurie palyginimai ir maštai. Tačiau apdovanotas protu žmogus mintimis apžvelgia visą didybę, visą beribių gamtos jvairumą. Jis priverčia paklusti jam gamtos jėgas ir vis giliau pažiusta jis paslaptis. Žmogus perplaukia jūras ir vandenynus ir tinka vandens gelmes; jis užkariavo erdvę okeaną ir, lyg erelis, skrajoja mėlynuoose dangaus toliuose; jis prakasė gilius tunelius kalnuose, mintimis prasiskverbia į gilitas Žemės gelmes ir net gilių žvaigždžių gelmes. Žmogus savo genijumi prasikverbė į atominio branduolio gelmes ir žvelgia toli už Paukščių tako ribų.

Žmogaus pažintimas iš tikrųjų neturi ribų, kaip neturi ribų vtsata.

TARPTAUTINĖ APŽVALGA

Nuosekli Tarybų Sajungos kova už taikos stiprinimą

Viso pasaulio demesj pastarą savaitę vėl buvo paraukusi Maskva, kur vyko Tarybų Sajungos vadovaujančių veikėjų derybos su dviejų kaimyninių mūsų šalių valstybių – Suomijos Respublikos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos atstovais. Šios derybos ir jų rezultatai labai svarbūs ne tik tomis šaliams, kurios jose be tarpiškai dalyvavo. Jos turi taip pat didelę tarptautinę reikšmę, išreikšdamos naujas gaires, Tarybų Sajungai nuosekliai kovojančių už tarptautinio įtempimo sumažinimą ir taikos stiprinimą.

Tarybų Sajungos – Suomijos derybos pasibaigė tuo, kad buvo pastrašyti du dokumentai – Protokolas dėl Draugystės, bendradarbiavimo ir savitario pagalbos sutarties galiojimo laiko pratęsimo 20 metų ir susitarimas dėl Tarybų Sajungos atsakymo nuo savo teisių naujoti Suomijoje Porkala-Udo teritoriją kariniai jūry bazė.

Atsisakydama nuo savo teisių į nurodytą bazę Suomijoje, Tarybinė vyriausybė įgerus kaimyninius santyklius, susidariusius tarp TSRS ir Suomijos Draugystės, bendradarbiavimo ir savitario pagalbos sutarties pagrindu, o taip pat į tam tikrą tarptautinio įtempimo sumažinimą, pasiekta keturių valstybių vyriausybų vadovų Ženevos pasitarimo išdavoję. Tuo pačiu Tarybų Sajungos akivaizdžiai parodė, kaip reikių spręsti pribrendusias tarptautines problemas. I tai atkreipia dėmesį daugelis užsienio laikraščių. Antai, Suomijos bugžuazinis laikraštis „Amulechti“, vadindamas Tarybinės vyriausybės nutart-

mą „kilniu mostu“, pabrėžia, kad TSRS dabar gali rekomenduoti kitomis didžiosioms valstybėms pasekti jos pažydzdžiu.

Ne mažiau pamokomas ir taikus draugiškas TSRS ir Suomijos sambūvis, leidęs pratęsti jų pasirašytą 1948 metais Draugystės, bendradarbiavimo ir savitario pagalbos santykų tūdava, – rašo laikraštis „Nojes Dotčland“, – ši sutartis, savo ruožtu, sudaro pagrindą tolesntam draugystės stiprinimui tarp jų.

Talkingoji Tarybų Sajungos politika susilaikia vis platesnio pripažinimo. Dabar, rašo Vengrijos laikraštis „Sabad Nep“, net labiausiai užsispyrė žmonės negali ginkyti Tarybų Sajungos taikos politikos nuoširdumo ir tikslumo. Tuo metu, kai nekurie Vakarų politiniai veikėjai vis dar ketina naudoti pasenusi „šaltojo karo“ ginklą, Tarybinė vyriausybė normalizuja savo santyklius. Vakarų Vokietija, sutei pilnintinį suverenumą Vokietijos Demokratinei Respublikai, užtikrina Tarybų Sajungos – Suomijos sutarties galiojimo laiko pratęsimą, likviduoja Porkala-Udo karinę jūry bazę. Visa tai, kaip teislingai pastebi daugelis užsienio laikraščių, iš naujo įrodė pasauliu nuoširdžią Tarybų Sajungos valią siekti tarptautinio įtempimo sumažinimo, taikos ir visų tautų saugumo sustiprinimo, draugystės tarp jų stiprintimo.

J. Lapickis

I Tarybų Sajunga išvyko Anglijos žemės ūkio delegacija

LONDONAS, IX. 25. (TASS). Rugsėjo 25 d. iš Londono į Tarybų Sajungą išvyko Anglijos žemės ūkio specialistų delegacija, kuria vadovauja žemdirbystės ir žvejybos ministerijos parlamentinius sekretorius Niudžentas. 26 žmonių delegacijoje yra profesoriai Sendersas ir Henderis, Nacių Sandraugos augalinių kultūrų biuro direktorius Hadsonas, kuris aplankė TSRS 1954 metais, ir kiti žemės ūkio specialistai, taip pat TSRS ir Anglijos pasikeitimo žemės ūkio delegacijomis iniciatorai – laikraščio „Nius-Kronikl“ – atstovat.

(ELTA).

Rедакtorius A. STAŠYS

Pamesta „Lenino keliu“ kolūkio apvalų antspaudų laikyti negaliojančiu.

Kolūkio pirmininkas

E K R A N A S
SAULUTĖ – „Žvaigždės ant sparnų“ – rugsėjo 30 – spalio 2 d. d.
JUODUPĖS KINOTEATRAS – „Pampuška“ – spalio 1–2 d. d.